

Nieuw bewijs, stelt Urirama bewonersgroep 'Geluid windmolens nadelig effect op slaap en gezondheid'

ORANJESTAD — Op uitnodiging van bewonersgroep Affected Residents Urirama (ARU) hebben twee Amerikaanse onderzoekers, Michael Nissenbaum en Robert Rand, hun onderzoeken gepresenteerd over de effecten van het geluid van windmolens op slaap en gezondheid. Naast een presentatie voor belanghebbenden 's middags was er gisteravond een bewonersbijeenkomst in Noord. Eerder op de dag sprak premier Mike Eman met de onderzoekers en hij krijgt vandaag ook nog een 'waarschuwingsbrief'.

door onze verslaggever
Mirte de Rozario

De presentatie voor circa 50 personen van onder andere ngo's, politici, medici, media en WEB, vond plaats in het Renaissance Convention Center. Daar gaven radioloog Nissenbaum en akoestisch expert Rand twee behoorlijk technische presentaties met als rode draad dat het constante (lage frequentie) geluid van windmolens een zeer nadelig effect heeft op het slaapgedrag van bewoners van huizen in de nabijheid van windmolens. Het onderzoek van Nissenbaum, 'Effects on industrial wind turbine noise on sleep and health' is gisteren gepubliceerd in het medisch tijdschrift 'Noise & Health'.

Lisette Malmberg van bewonersgroep ARU legt *Amigoe* uit wat deze publicatie zo bijzonder maakt. "Het is een *peer review*, wat bete-

kent dat de informatie uit het artikel eerst maandenlang door andere medici en professoren is bekeken en beoordeeld op de waarde van contributie voor de medische wereld, voordat het als publicatie in het *journal* kon worden opgenomen. Dat het uitgerekend is gepubliceerd op de dag dat ze op Aruba hun presentatie geven, is toeval, maar wel geweldig." Ze erkent dat er tegenover experts en onderzoeken altijd andere experts en onderzoeken kunnen worden gezet. "Dat is niet te vermijden, dat is het proces waarin we met de windmolens zitten." Ze vertelt dat ze na afloop van de presentatie aan de *stakeholders* reacties kreeg waaruit blijkt dat de boodschap van ARU, om dit onderzoek van Nissenbaum serieus te lezen, is overgekomen.

's Avonds in de wijkcentrum van Noord kregen

zo'n 200 bewoners een eenvoudiger uitleg over de presentatie. Malmberg vertelt daarnaast dat ARU beide onderzoekers heeft gevraagd om een begrijpelijke samenvatting van hun onderzoek in de Verenigde Staten op papier te zetten. En daarbij een conclusie te trekken op basis van wat ze zelf de afgelopen dagen hebben gezien toen ze op Aruba waren en onder andere Urirama bezochten. "Want", stelt Malmberg, "het is belangrijk dat zoveel mogelijk mensen de impact van deze onderzoeken begrijpen en er een mening over vormen."

Waarschuwingsbrief

Akoestisch expert Rand gaf eerst zijn presentatie 'Windturbine noise. Community noise reactions and planning to prevent complaints for Aruba: One Happy Island, Urirama Wind Project' en las een brief voor, gericht aan premier Mike Eman, met daarin de duidelijke boodschap: "The project should not go forward as designed." Deze brief zou, zo bevestigt Malmberg vanmorgen, later vandaag aan de premier worden overhandigd.

Vervolg op pagina 2

'Geluid windmolens nadelig effect op slaap en gezondheid'

De presentatie in Renaissance Convention Center gisteren.

ORANJESTAD — In de brief stelt akoestisch expert Robert Rand dat hij het Kemarapport heeft gelezen en dat hij op Aruba is geweest om de locatie bij Urirama te bekijken. Hij stelt dat hij zich niet kan vinden in het rapport, omdat de tien te plaatsen windmolens een dermate storend geluid zullen produceren dat er een groot risico is op *noise pollution*. Volgens de huidige plannen, aldus Rand, komen de windmolens in een gebied te staan met een zone van twee kilometer, waarbinnen 912 huizen staan en zo'n 2700 bewoners. Het geluid van de windmolens gaat permanente geluidsoverlast veroorzaken als gevolg van het lage frequentiegeluid van de molens. Dat constante geluid

is een sterk potentieel voor slapeloosheid en de medische consequenties die slaaptekort met zich meebrengt. Rand schrijft in zijn brief, die hij dus voorlas tijdens de technische presentatie, dat hij niet kan geloven dat investeerders moedwillig een project steunen dat dit tot gevolg heeft. Dat doet geen recht aan 'One Happy Island' en de goedwilligheid van de bevolking van Aruba.

Lisette Malmberg van ARU liet tijdens de presentatie weten dat beide onderzoekers dus een gesprek met premier Eman hebben gehad. "Dat gesprek was niet bedoeld om een toezegging te krijgen dat ze het project gaan stoppen. We wilden het onderzoek echter aan de regering geven. Dat

is gebeurd en ze hadden interesse."

Onbekend miljoen

"Ik bied jullie 1 miljoen dollar contant als jullie enig wetenschappelijk bewijs kunnen vinden dat je van windturbinegeluid ziek kunt worden", zijn woorden geweest van de directeur van Vader Piet Beheer, Henk Hutting. Bewonersgroep ARU is deze uitdaging aangegaan en had via advocaat Miriam Malmberg aan Hutting gevraagd of hij uiterlijk vrijdag 26 oktober het bedrag bij een notaris in depot wilde geven 'als zekerheid dat u deze overeenkomst zult nakomen'. ARU zei gistermiddag echter dat ze nog niet gehoord had of Hutting daadwerkelijk het geld vrijdag heeft gestort.